

povahu. Vyhrožováním rodinám tím, že jim sebere stát děti, situaci těchto dětí nijak významně nevylepší.

7. Mimoškolní výchova a zájmové vzdělávání

Trávení mimoškolního času zevlováním v lokalitě s sebou nese především kopírování životního stylu v lokalitě nejobvyklejšího. Rizikové je to zejména v těch případech, kdy je v daném prostředí kriminalita a sociálně patologické chování obecnou normou. Čas, který dítě stráví buď zcela mimo lokalitu nějakou řízenou činností, anebo v lokalitě, formou organizované aktivity, nestráví výše uvedeným způsobem. Zejména u dětí mladšího školního věku, které volnočasové aktivity zajímají a nejsou výhradně zaměřené na vztahy, je pravděpodobné, že to přinese nějaký pozitivní efekt. Obvyklé zájmové činnosti může nabízet především škola, a to zdarma. Děti už ve škole jsou a zůstávaly by v ní jenom déle. Osvědčené jsou kulturní a sportovní kroužky nebo nízkoprahový školní klub. V lokalitách jde pak především o rozvoj nízkoprahových otevřených klubů a komunitních center, na jejichž provozu se mohou podílet místní lidé. Pomáhá jim to překonávat subjektivní pocity nepotřebnosti a vykořenění a současně je to pro ně pracovní příležitost. Vzhledem k tomu, že děti ze sociálně vyloučených lokalit obvykle nikam necestují, ani z lokality nevycházejí, kromě návštěv školy, nalézají-li se mimo lokalitu, je pro ně důležitý i kontakt s okolním světem. Výjezdy na tábory, vícedenní výlety, kontakt s jiným prostorem, než jejich prostředí. Smíšené skupiny dětí z lokality a ostatních jsou rovněž velmi přínosné, protože děti mají možnost v bezpečném prostředí, mimo školu a její standardní výkonové požadavky, poznat jeden druhého.

Příklad dobré praxe

Víkendová akademie³⁴ (Nagykanizse, Maďarsko)

Místní samospráva zorganizovala pro děti z jeslí, mateřských, základních a středních škol víkendové vzdělávání, které vychází z toho, že doma děti nemají ke vzdělávání dostatečné podmínky a současně se jim rodiče v tomto směru nemohou věnovat. Cíle akademie:

- připravit děti pro základní školu (osvojení základní znalostí a dovedností nutných pro absolvování 4 ročníků základní školy),
- zamezit tomu, aby žáci základních škol odcházeli ze školy před jejím dokončením (kvůli pokročilému věku nebo špatným známám),
- příprava dětí na reparaáty a komisionální zkoušky,
- příprava dětí na nástup na střední školy po úspěšném dokončení školy základní,
- poskytování specializovaných kurzů talentovaným dětem.

Mimo výuku je dětem poskytována strava zdarma. Žádné z dětí účastnících se Akademie neopakovalo ročník a dva chlapci se dostali na střední školu.

C) Profesní příprava

Období profesní přípravy po skončení povinné školní docházky je v případě dětí z tohoto prostředí většinou obdobím žádostí o podporu. Děti k tomu bývají dokonce často vyzývány rodiči, protože rodina mnohdy další profesní přípravu nepreferuje. Udává nejrůznější důvody, ale střední škola připadá těmto lidem obvykle jako cosi zbytného a nadstandardního. Když tam dítě chodit nemusí, tak tam chodit nebude. Dochází ke kopírování životního stylu rodiny. Jsou případy dětí, které střední školu navštěvovat chtějí, ale rodina jim

---

³⁴ Co se osvědčilo. Partners Hungary Foundation, 2003, s.65-66